

TEST DINE KUNNSKAPER PÅ PRAKTISKE ENTREPRISEUTFORDRINGER

- 1) Det er oppdragsgiver som fører byggemøtereferatet i en NS 8405-kontrakt. Entreprenøren mener det er feil i referatet fra byggemøtet eller at noe er uteglemt, men referenten mener referatet er korrekt.

Hvordan skal den som skriver referatet håndtere uenigheten?	
(1) Fastholde sin versjon og nekte å endre referatet	
(2) Ta inn protesten i neste byggemøtereferat slik entreprenøren mener referatet skulle være	
(3) La problemet ligge til sluttoppgjøret	

- 2) Plan for koordinering av prosjektet og fremdriftsplaner (NS 8405)

2.1 Hvem skal lage koordineringsplan?	2.2 Hvilken frist gjelder for å lage slik plan?
(1) Byggherre/oppdragsgiver	(1) Senest ved oppstartmøte
(2) Entreprenør	(2) 4 uker fra kontraktsignatur
(3) Ingen plikt til å lage slik plan	(3) Ingen plikt til å lage slik plan
2.3 Hvem har ansvaret for å lage fremdriftsplan?	2.4 Hvilken frist er det for å lage slik plan?
(1) Entreprenør	(1) Senest ved oppstartmøtet
(2) Byggherre/oppdragsgiver	(2) 6 uker fra kontraktsignatur
(3) Ingen plikt til å lage slik plan	(3) Ingen plikt til å lage fremdriftsplan

- 3) **Forsinkelse og sluttdato (NS 8405)**

Ved en delt entreprise (Flere sidestilte entreprenører) ble oppstarten forsinket med 4 uker på grunn av manglende IG (IGangsettelses-tillatelse). Det var oppdragsgiver som hadde ansvaret for å skaffe IG. Oppdragsgiver laget en revidert fremdriftsplan som ble presentert på et senere byggemøte uten at entreprenørene hadde noen innsigelser til denne. Den reviderte fremdriftsplanen viste en overtagelse 4 uker senere enn sluttdatoen i kontrakten. Utover revidert fremdriftsplan er det ikke varslet eller gjort noen avtaler.

Når løper dagmulkten fra?	
(1) Fra avtalt sluttdato i kontrakten.	
(2) Fra overtagelsesdato som fremgår av den omforente reviderte fremdriftsplanen?	

4) Forsering (NS 8405)

4.1 Etterkommet ønske om å hente inn igjen forsinkelsen

Det er presisert som viktig for oppdragsgiver at prosjektet blir ferdig til avtalt tid. I byggemøtet blir det presisert fra oppdragsgiver at entreprenøren må bli ferdig til skolestart som avtalt selv om oppstarten ble forsinket. Entreprenøren sier at han skal klare det og setter på mer ressurser (leier inn mannskaper, har overtid mv.).

Har entreprenøren da rett på å få dekket sine forserings-kostnader?	
(1) Ja, han har imøtekommet oppdragsgivers ønske. Da må oppdragsgiver også betale for de merkostnadene som påløper ved at entreprenøren setter på mer ressurser.	
(2) Nei, fordi entreprenøren ikke har mottatt pålegg om forsering.	

4.2 Avslag på fristforlengelse

Entreprenøren fikk starte 4 uker for sent på grunn av at oppdragsgiver skaffet IG for sent. Entreprenøren meldte da fristforlengelse med 4 uker, men fikk avslag.

Har entreprenøren krav på å få dekket forseringskostnader?	
(1) Ja	
(2) Nei	

5) Økte riggekostnader som følge av forsinket oppstart

Det var enighet om at det forelå 4 ukers forsinkelse med oppstart og det var enighet om at det var oppdragsgivers ansvar at oppstarten ble forsinket. Riggene var på plass til avtalt oppstart. Oppdragsgiver aksepterte at avtalt dagmulksbelagt ferdigstillelsesdato ble forskjøvet tilsvarende med 4 uker. Entreprenøren anså det ikke nødvendig å sende et formelt varsel om at han ville kreve dekket økte riggutgifter på grunn av forsinkelsen. Forlenget byggetid var jo vel kjent og akseptert av både oppdragsgiver og entreprenør.

Vil entreprenøren være berettiget til dekning av økte kostnader til rigg i et slikt tilfelle?					
5.1 Etter NS 8405		5.2 Etter NS 8406		5.3 Etter NS 8407	
(1) Ja		(1) Ja		(1) Ja	
(2) Nei		(2) Nei		(2) Nei	

6) Varsel om avvik fra kontrakten er sendt for sent

Entreprenøren sendte varsel om avvik med krav på tillegg 4 uker fra det kunne bli varslet. Det begrunnet entreprenøren med at han prioriterte fremdriften i prosjektet.

Kan entreprenøren få avvist sitt krav om tillegg på grunn av sen varsel når årsaken var begrunnet i fremdrift av prosjektet?					
6.1 Etter NS 8405		6.2 Etter NS 8406		6.3 Etter NS 8407	
(1) Ja		(1) Ja		(1) Ja	
(2) Nei		(2) Nei		(2) Nei	

7) **Entreprenøren har varslet et krav om tillegg for sent, men oppdragsgiver har ikke "kontret"**

Entreprenøren har varslet krav om tillegg, men varselet kom mer enn fire uker etter kravet burde blitt varslet. Oppdragsgiver svarte aldri på varselet. I sluttoppgjøret krever oppdragsgiver tilleggskravet avvist med den begrunnelse at det ble fremmet for sent og dermed prekludert.

Kan entreprenørens krav avvises ved sluttoppgjøret med den begrunnelse at varselet ble fremmet for sent selv om oppdragsgiver ikke påberopte seg for sen varsel da varselet endelig ble mottatt?					
7.1 Etter NS 8405		7.2 Etter NS 8406		7.3 Etter NS 8407	
(1) Ja		(1) Ja		(1) Ja	
2) Nei		(2) Nei		(2) Nei	

8) **Regningsarbeider**

På tillegg bestilt som regningsarbeider ble det levert timelister med dato, navn, timer, og arbeidsoperasjon hver uke. Disse ble levert til riktig adresse, men var ikke attesterte av oppdragsgivers bas/byggeleder på byggeplassen. Tilleggsarbeidene ble fakturert ved månedens slutt med forfall på 28 dager. Ved forfall protesterte oppdragsgiver, men sa seg villig til å betale deler av timene. Oppdragsgiver mente det var ført for mange timer og oppdragsgiver hadde ikke akseptert timeantallet.

Kan oppdragsgiver avvise å betale for alle fakturerte timer med denne begrunnelsen?					
8.1 Etter NS 8405		8.2 Etter NS 8406		8.3 Etter NS 8407	
(1) Ja, timelistene skulle vært kvitterte av oppdragsgivers representant		(1) Ja, timelistene skulle vært kvitterte av oppdragsgivers representant		(1) Ja, timelistene skulle vært kvitterte av oppdragsgivers representant	
(2) Nei, oppdragsgivers frist til å protestere mot antall førte timer løp ut etter 14 dager.		(2) Nei, oppdragsgivers frist til å protestere mot antall førte timer løp ut etter 14 dager.		(2) Nei, oppdragsgivers frist til å protestere mot antall førte timer løp ut etter 14 dager.	
(3) Så lenge protesten kommer innen forfall på fakturaen er protesten kommet i tide		(3) Så lenge protesten kommer innen forfall på fakturaen er protesten kommet i tide		(3) Så lenge protesten kommer innen forfall på fakturaen er protesten kommet i tide	

9) **Overtagelse**

Hva er fristen for å levere FDV-dokumentasjon?							
9.1 Etter NS 8405 (Beskrevet entreprise)		9.2 Etter NS 8415 (Underentreprise)		9.3 Etter NS 8407 (Totalentreprise)		9.4 Etter NS 8417 (Totalunderentreprise)	
(1) 3 uker før overtagelse		(1) 5 uker før overtagelse		(1) 3 uker før overtagelse		(1) 5 uker før overtagelse	
(2) Senest ved overtagelsen		(2) Senest ved overtagelsen		(2) Senest ved overtagelsen		(2) Senest ved overtagelsen	
(3) 3 uker etter overtagelse		(3) 5 uker etter overtagelse		(3) 3 uker etter overtagelse		(3) 5 uker etter overtagelse	

10) Sluttoppgjør

10.1 Entreprenørens sluttoppgjør

Entreprenøren har levert en tilleggsfaktura som oppdragsgiver skriftlig har avslått under prosjektet. I sluttoppgjøret har entreprenøren fakturert ytterligere utførte tilleggsarbeider, men han har ikke tatt med eller kommentert tidligere tilleggsfakturaer som ikke er blitt betalt. I sluttoppgjørsmøte anfører oppdragsgiver at tidligere mottatte tilleggsfakturaer - som ikke er blitt betalt - måtte anses som bortfalt/prekludert ved at disse ikke var gjentatt i sluttoppstillingen.

Har entreprenøren tapt retten til å kreve betaling av en omtvistet tilleggsfaktura ved at han ikke har gjentatt i sluttoppgjøret at tilleggskravet opprettholdes? (Svaret er likt for alle NS-kontraktene)	
(1) Ja, entreprenøren måtte presisere at han fastholdt kravet om betaling av tidligere fremsendte og ubetalte tilleggsfakturaer for å ha disse i behold	
(2) Tilleggsfakturaene kan entreprenøren kreve betalt så lenge det ikke er utstedt kreditnota	

10.2 Oppdragsgiverens innsigelser til sluttoppgjøret

Oppdragsgiver har tidligere protestert på en tilleggsfaktura. I sin innsigelse til slutfakturaen har oppdragsgiver fremmet krav om dagmølt, men ellers ikke kommet med innsigelser til de omtvistede tilleggskravene.

I sluttoppgjørsmøte krevde entreprenøren betalt de tidligere avviste tilleggsfakturaene som uomtvistet fordi tidligere fremførte protester mot tilleggskravet ikke var gjentatt eller henvist til i innsigelsene til sluttoppgjøret. Entreprenøren mente disse derved ikke lengre var omtvistet og derfor måtte betales omgående.

Har entreprenøren rett i at tilleggsfakturaen nå pliktes betalt som uomtvistet vederlag? (Svaret er likt for alle NS-kontraktene)	
(1) Ja, ettersom protesten ikke var gjentatt eller henvist til i innsigelsene til slutfakturaen, er den ikke lengre omtvistet	
(2) Nei, når oppdragsgiver kom med sine innsigelser innen forfall på tilleggsfakturaen er den protestert på og denne protesten er det ikke nødvendig å gjenta i innsigelser til sluttoppgjøret.	

11) Frist til å ta ut søksmål

I sluttoppgjøret ble det tvist om faktura for tilleggsarbeidene. Det endte med at entreprenøren tok ut forliksklage litt før det hadde gått ett år fra overtagelsen. Oppdragsgiver krevde tilleggskravet avvist som prekludert ved at forliksklagen er blitt tatt ut for sent.

Har entreprenøren sitt (berettigede) krav i behold eller er det prekludert som for sent fremmet?					
11.1 Etter NS 8405		11.2 Etter NS 8406		11.3 Etter NS 8407	
(1) Tilleggskravet er tapt enten det er berettiget eller ikke fordi det har gått mer enn 8 måneder fra overtagelse til forliksklage er tatt ut		(1) Tilleggskravet er tapt enten det er berettiget eller ikke fordi det har gått mer enn 8 måneder fra overtagelse til forliksklage er tatt ut		(1) Tilleggskravet er tapt enten det er berettiget eller ikke fordi det har gått mer enn 8 måneder fra overtagelse til forliksklage er tatt ut	
(2) Tilleggskravet er i behold fordi det er tatt ut forliksklage innen ett år fra overtagelse		(2) Tilleggskravet er i behold fordi det er tatt ut forliksklage innen ett år fra overtagelse		(2) Tilleggskravet er i behold fordi det er tatt ut forliksklage innen ett år fra overtagelse	
(3) Et slikt tilleggskrav tapes først når det er foreldet tre år fra overtagelse		(3) Et slikt tilleggskrav tapes først når det er foreldet tre år fra overtagelse		(3) Et slikt tilleggskrav tapes først når det er foreldet tre år fra overtagelse	

12) Krav mot oppdragsgivers innleide prosjektleder

Oppdragsgiver leide inn en profesjonell prosjektleder og inngikk kontrakt etter NS 8402 med denne. Det aktuelle prosjekt var et bygg hvor kontrakten mellom oppdragsgiver og entreprenør ble utført etter NS 8405.

Prosjektlederen forhandlet sluttoppgjøret på vegne av oppdragsgiver og etter lange forhandlinger kom de frem til et forslag til løsning. Prosjektlederen anbefalte overfor sin oppdragsgiver en løsning der oppdragsgiver skulle betale 50 % av de omtvistede tilleggsfakturaene. Entreprenøren skulle utstede en kreditnota på resterende 50 %. Oppdragsgiver aksepterte den anbefalte løsningen. Enigheten ble oppnådd etter ca. ett år fra overtagelse og forliket ble gjennomført.

Noen måneder senere mente oppdragsgiver at han nå hadde fått ny kunnskap som prosjektlederen skulle ha gitt ham. Hadde prosjektlederen orientert oppdragsgiver om de rettigheter han som oppdragsgiver hadde etter NS 8405, ville oppdragsgiver aldri akseptert forliket. Oppdragsgiveren fremmet derfor krav om erstatning for de 50 % av tilleggene som oppdragsgiveren hadde betalt og mente at dette var et tap prosjektlederen hadde påført ham som prosjektlederen var ansvarlig for.

Kan prosjektlederen bli gjort erstatningsansvarlig for sin anbefaling?	
(1) Ja	
(2) Nei	

13) Reklamasjon etter overtagelse

Entreprenøren mottok en reklamasjon på ett-års befaringen.

På spørsmål om når mangelen ble oppdaget opplyste oppdragsgiver at det kom rimelig raskt etter overtagelse, men at de ikke så noen hensikt i å ta det opp med entreprenøren før i forbindelse med ett-års befaringen fordi det var tilstrekkelig å få det reparert etter denne befaringen.

Entreprenøren avviste reklamasjonen med den begrunnelse at det var reklamert for sent uten å ville ta stilling til om reklamasjonen var berettiget eller ikke.

Er entreprenøren berettiget til å avvise reklamasjonen selv om reklamasjonen er berettiget med den begrunnelse at det er reklamert for sent? (Svaret er likt for alle NS-kontraktene)	
(1) Nei, oppdragsgiver har reklamert på ett-års befaringen, og da er reklamasjonen fremmet i tide	
(2) Ja, entreprenøren kan avvise ansvar for å utbedre reklamasjonen enten den er berettiget eller ikke fordi det ikke er reklamert verken "uten ugrunnet opphold" eller "innen rimelig tid"	

ADVOKATFIRMAET TRYTI AS

Helge A. Tryti
 Advokat
 Mobil: 907 38 936
 Epost: helge@tryti.no